EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.4.2023
COM(2023) 211 final

2023/0110 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Odboru za trgovino na področju civilnega letalstva glede pristopa Brazilije k Sporazumu o trgovini na področju civilnega letalstva

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki se zastopa v imenu Unije v Odboru za trgovino na področju civilnega letalstva (v nadaljnjem besedilu: Odbor) v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa Odbora o pristopu Brazilije k Sporazumu o trgovini na področju civilnega letalstva.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum o trgovini na področju civilnega letalstva

Sporazum o trgovini na področju civilnega letalstva (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je večstranski sporazum v okviru STO, katerega cilj je odpraviti uvozne dajatve na vse zrakoplove, razen na vojaške, pa tudi na motorje civilnih zrakoplovov ter njihove dele in komponente, vse komponente in podsklope civilnih zrakoplovov, simulatorje letenja ter njihove dele in komponente. Sporazum je začel veljati 1. januarja 1980.

Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: EU) je pogodbenica Sporazuma[1]. Tudi devetnajst držav članic EU je samostojno pristopilo k Sporazumu[2]. Ker je skupna trgovinska politika v izključni pristojnosti EU in ker članstvo EU v STO zajema ozemlja, na katerih se uporablja skupna trgovinska politika (tj. države članice EU), bo Komisija izrazila stališče v Odboru v imenu Unije in njenih držav članic.

Brazilija je 14. junija 2022 Odboru predložila prošnjo za pristop k Sporazumu, skupaj s tarifnimi zavezami, ki jih predlaga.

Odbor je 10. oktobra 2022 razpravljal o postopku pregleda prošnje Brazilije za pristop k Sporazumu, kar je prva prošnja za pristop, ki jo morajo članice STO pregledati v tem Odboru.

Predvideni sklep Sveta, ki je predmet tega predloga, Komisiji omogoča, da o pristopu Brazilije izrazi stališče v Odboru v imenu Evropske unije.

2.2. Odbor za trgovino na področju civilnega letalstva

Naloga Odbora je pregledati izvajanje Sporazuma in se posvetovati o najnovejšem razvoju v civilni letalski industriji, da se ugotovi, ali so potrebne spremembe za zagotovitev nadaljevanja proste in neizkrivljene trgovine.

Sklepi Odbora se sprejemajo soglasno. Kadar sklepa ni mogoče sprejeti s soglasjem, se o zadevi odloča z glasovanjem.

2.3. Predvideni akt Odbora

Čeprav trenutno ni bil dogovorjen natančen datum, bo Odbor v bližnji prihodnosti sprejel sklep o pristopu Brazilije k Sporazumu (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Predvideni akt bi Odbor sprejel na podlagi člena 9.1.3 Sporazuma in točke 5 navodil za izvajanje člena 9.1.3 Sporazuma. Slednja določa: „Na podlagi sklepa Odbora o strinjanju s pogoji pristopa vlada prosilke sprejme vse potrebne ukrepe za izpolnitev pogojev pristopa in lahko ob soglasju Odbora pri generalnem direktorju STO deponira listino o pristopu, v kateri so navedeni tako dogovorjeni pogoji.“

---

[1] Sklep Sveta z dne 10. decembra 1979 o sklenitvi večstranskih sporazumov na podlagi trgovinskih pogajanj iz obdobja od 1973 do 1979 (UL L 71, 17.3.1980, str. 1).

[2] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Danska, Estonija, Francija, Grčija, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Nemčija, Nizozemska, Portugalska, Romunija, Španija in Švedska.

Namen predvidenega akta je Braziliji omogočiti pristop k Sporazumu ter okrepiti prosto in neizkrivljeno trgovino v sektorju civilnega letalstva.

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenice v skladu s členom 9.3.1 Sporazuma, ki določa, da „Sporazum začne veljati [...] za vsako drugo vlado [...] trideseti dan po datumu njegovega sprejetja ali pristopa k temu sporazumu“.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Splošne opombe

Cilj tega predloga je omogočiti EU, da se v Odboru pridruži morebitnemu soglasju o predvidenem aktu.

Čeprav še ni povsem jasno, kdaj bodo podpisnice lahko dosegle soglasje, mora Svet vnaprej določiti stališče EU v skladu s členom 218(9) PDEU.

Predlagano stališče Unije je, da se podpre pristop Brazilije k Sporazumu. Komisija to priporoča iz naslednjih razlogov:

Ponudba Brazilije

Carine in druge dajatve

Brazilija Odboru ponuja tarifne zaveze v skladu z obveznostmi iz člena 2.1 Sporazuma. Ko bodo razprave o tarifnih zavezah Brazilije zaključene v okviru Odbora in ko bo seznam tarifnih postavk, ki odražajo te obveznosti, dogovorjen, bo Brazilija pripravljena, da pravočasno vključi dajatev prosto obravnavo za navedene izdelke v svoj seznam GATT. Po zaključku pristopnega postopka Brazilije bo Sporazum vključen v brazilski pravni red.

Brazilija že uporablja dajatev prosto obravnavo za vse izdelke, navedene v predlaganih tarifnih zavezah Brazilije, kadar se uporabljajo na področju civilnega letalstva. Kar zadeva obveznosti iz člena 2.1.2, veljavna brazilska zakonodaja že zagotavlja dajatev prosto obravnavo za izdelke, ki se uporabljajo za popravilo zrakoplovov. Kar zadeva zaveze iz člena 2.2 Sporazuma, ima Brazilija že vzpostavljen sistem carinske uprave na podlagi končne uporabe, ki zagotavlja dajatev prosto obravnavo, primerljivo z obravnavo, ki jo zagotavljajo druge podpisnice Sporazuma, kar ni ovira za trgovino in ni v neskladju z veljavnimi določbami GATT in drugih večstranskih sporazumov, dogovorjenih v okviru GATT.

Tehnične ovire v trgovini

Kar zadeva obveznosti iz člena 3 v zvezi s tehničnimi ovirami v trgovini, Brazilija dejavno sodeluje v razpravah Odbora za tehnične ovire v trgovini v STO in ne sprejema nobenih politik, ki bi bile v nasprotju s Sporazumom o tehničnih ovirah v trgovini.

Javno naročanje, obvezne podizvajalske pogodbe in spodbude

Prakse, smernice in postopki v zvezi z javnimi naročili v Braziliji so že v skladu z zahtevami Sporazuma. Na splošno več določb brazilske nacionalne zakonodaje o javnem naročanju (zakon št. 14,133/2021) prepoveduje različno obravnavanje nacionalnih in tujih ponudnikov. Ker sedanja zakonodaja že spodbuja to uskladitev, so operativne spremembe, ki jih je sprejel Sekretariat za upravljanje na Ministrstvu za gospodarstvo z normativnim navodilom št. 10 iz februarja 2020, zagotovile, da lahko tudi tuja podjetja, ki nimajo sedeža v Braziliji, dostopajo do priložnosti za javna naročila.

Trgovinske omejitve

Brazilija ne uporablja količinskih omejitev ali zahtev za uvozna dovoljenja, da bi omejila uvoz civilnih zrakoplovov na način, ki bi bil neskladen z veljavnimi določbami GATT in

drugimi večstranskimi sporazumi, dogovorjenimi v okviru GATT. Podobno ni količinskih omejitev ali zahtev za izvozna dovoljenja, katerih namen bi bil iz komercialnih ali konkurenčnih razlogov omejiti izvoz civilnih zrakoplovov v druge podpisnice na način, ki bi bil neskladen z veljavnimi določbami GATT in drugimi večstranskimi sporazumi, dogovorjenimi v okviru GATT.

Državna podpora, izvozni krediti in trženje zrakoplovov

Brazilija je leta 2007 postala udeleženka Sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove, ki je Priloga k Sporazumu o uradno podprtih izvoznih kreditih Organizacije za sodelovanje in gospodarski razvoj (OECD). Zato brazilski programi za uradno podprte izvozne kredite dosledno upoštevajo smernice iz Sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove, kar pomeni, da uradno podprtih izvoznih kreditov ne zagotavljajo pod ugodnejšimi pogoji od tistih, določenih v Sektorskem dogovoru o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove.

Regionalna in lokalna raven države

V skladu z brazilsko ustavo ima predsednik republike izključno pristojnost za sklepanje mednarodnih pogodb *ad referendum* nacionalnega kongresa. Kot je že bilo omenjeno, poleg tega sprejetje zakonodaje s pogoji iz Sporazuma s strani zvezne vlade v Braziliji po mednarodni ratifikaciji ali pristopu pomeni, da je ta sporazum zavezujoč pravni instrument v državi.

Priporočilo

Pričakuje se, da bo pristop Brazilije k Sporazumu pozitivno prispeval k nadaljnjemu mednarodnemu odpiranju trgov civilnega letalstva s povečanjem števila pogodbenic Sporazuma in spodbujanjem drugih držav, naj pristopijo k Sporazumu. Komisija priporoča, da se ponudba Brazilije sprejme.

Zato se predlaga, da se Komisijo pooblasti, da v Odboru za trgovino na področju civilnega letalstva izrazi stališče Unije v korist pristopa Brazilije k Sporazumu.

Pobuda je v celoti usklajena z obstoječo politiko. Podobni sklepi so se sprejeli na primer za pristop Avstralije oziroma Nove Zelandije k nekemu drugemu posebnemu sporazumu STO, tj. k Sporazumu o javnih naročilih.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[3].

[3] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Odbor je organ, ustanovljen v skladu s členom 8.1 Sporazuma.

Akt, k sprejetju katerega se poziva Odbor, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč po mednarodnem pravu v skladu s členom 9.3.1 Sporazuma o trgovini na področju civilnega letalstva.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga za predlagani sklep bi moral biti člen 207 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

2023/0110 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Odboru za trgovino na področju civilnega letalstva glede pristopa Brazilije k Sporazumu o trgovini na področju civilnega letalstva

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Unija je s Sklepom Sveta 80/271/EGS[4] sklenila Sporazum o trgovini na področju civilnega letalstva (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki je začel veljati 1. januarja 1980.

(2) Brazilija je 14. junija 2022 Odboru za trgovino na področju civilnega letalstva (v nadaljnjem besedilu: Odbor) predložila prošnjo za pristop k Sporazumu, skupaj s tarifnimi zavezami, ki jih predlaga.

(3) Glede na te zaveze prošnja Brazilije za pristop k Sporazumu izpolnjuje zahteve iz Sporazuma.

(4) Pričakuje se, da bo pristop Brazilije k Sporazumu pozitivno prispeval k prosti in neizkrivljeni trgovini v sektorju civilnega letalstva.

(5) V skladu s členom 9.1.3 Sporazuma in točko 5 navodil za izvajanje člena 9.1.3 Sporazuma je Odbor pooblaščen, da sprejme sklep o strinjanju s pogoji pristopa.

(6) Zato je treba določiti stališče, ki se zastopa v imenu Unije v Odboru v zvezi s pristopom Brazilije k Sporazumu –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Odboru za trgovino na področju civilnega letalstva, je, da se strinja s pristopom Brazilije k Sporazumu o trgovini na področju civilnega letalstva.

[4] UL L 71, 17.3.1980, str. 1.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik